

C/2024/5044

16.8.2024.

PREPORUKA EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE

od 8. srpnja 2024.

**o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike
i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike**

(ESRB/2024/3)

(C/2024/5044)

OPĆI ODBOR EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru ⁽¹⁾, a posebno njegov Prilog IX.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o makrobonitetnom nadzoru financijskog sustava Europske unije i osnivanju Europskog odbora za sistemske rizike ⁽²⁾, a posebno njezin članak 3. i članke od 16. do 18.,

uzimajući u obzir Direktivu 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ ⁽³⁾, a posebno njezin odjeljak I. poglavlja 4. glave VII.,

uzimajući u obzir Odluku ESRB/2011/1 Europskog odbora za sistemske rizike od 20. siječnja 2011. o donošenju Poslovnika Europskog odbora za sistemske rizike ⁽⁴⁾, a posebno njezine članke od 18. do 20.,

budući da:

- (1) Kako bi se osigurale učinkovite i dosljedne nacionalne mjere makrobonitetne politike, važno je dopuniti priznavanje koje se zahtjeva na temelju prava Europske unije dobrovoljnom uzajamnošću.
- (2) Cilj je okvira za dobrovoljnu uzajamnost za mjere makrobonitetne politike, utvrđen Preporukom ESRB/2015/2 Europskog odbora za sistemske rizike ⁽⁵⁾, osigurati da se sve mjere makrobonitetne politike, koje se temelje na izloženosti i koje se primjenjuju u jednoj državi članici, uzajamno primjenjuju u drugim državama članicama.
- (3) Dansko Ministarstvo industrije, poduzetništva i financijskih poslova, djelujući kao imenovano tijelo za potrebe članka 133. Direktive 2013/36/EU, obavijestilo je 7. lipnja 2024. ESRB o svojoj namjeri da odredi stopu sektorskog zaštitnog sloja za sistemski rizik (sSyRB), u skladu s člankom 133. stavkom 9. te direktive. Obavijest sadrži prilagodbu mjere o kojoj je dansko Ministarstvo industrije, poduzetništva i financijskih poslova prvi puta obavijestilo ESRB 10. listopada 2023., ali ona još nije aktivirana i neće biti aktivirana.

⁽¹⁾ SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

⁽²⁾ SL L 331, 15.12.2010., str. 1.

⁽³⁾ SL L 176, 27.6.2013., str. 338.

⁽⁴⁾ SL C 58, 24.2.2011., str. 4.

⁽⁵⁾ Preporuka ESRB/2015/2 Europskog odbora za sistemske rizike od 15. prosinca 2015. o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C 97, 12.3.2016., str. 9.).

- (4) Prilagođena mjera makrobonitetne politike razlikuje se od mjere o kojoj je prvi puta dostavljena obavijest u listopadu 2023. jer je dio svake izloženosti koji se nalazi u rasponu omjera vrijednosti kredita i založene nekretnine od 0 % do 15 % isključen iz izloženosti na koje se primjenjuje prilagođena stopa SyRB-a. Kao i mjera makrobonitetne politike o kojoj je dostavljena obavijest 10. listopada 2023., prilagođena mjera makrobonitetne politike primjenjivat će se na sve domaće kreditne institucije na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi. Primjenjivat će se i na sve vrste izloženosti koje se nalaze u Danskoj prema nefinancijskim društvima koja se bave poslovanjem nekretninama i organizacijom izvedbe projekata za zgrade, utvrđenima u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti u Uniji (NACE) prema Uredbi (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾. S obzirom na to da je mjera prilagođena kako bi se ukupni učinak stope syRB-a uskladio s učinkom koji se predviđa izvornom mjerom te da se cjelokupno obrazloženje nije promijenilo, prilagodba se smatra samo manjim odstupanjem od mjere o kojoj je dostavljena obavijest 10. listopada 2023.
- (5) Stopa syRB-a primjenjuje se od 30. lipnja 2024. Imenovano tijelo preispitat će mjeru za potrebe članka 133. Direktive 2013/36/EU najkasnije dvije godine nakon početne primjene.
- (6) Dansko Ministarstvo industrije, poduzetništva i financijskih poslova podnijelo je također 7. lipnja 2024. zahtjev ESRB-u za preporuku uzajamne primjene prethodno navedene prilagođene mjere makrobonitetne politike u skladu s člankom 134. stavkom 5. Direktive 2013/36/EU.
- (7) Nakon podnošenja prethodno navedene obavijesti od 10. listopada 2023., ESRB je donio Preporuku ESRB/2023/13 Europskog odbora za sistemske rizike ⁽⁷⁾, kojom je s trenutačnim učinkom izmijenjena Preporuka ESRB/2015/2. Mjera makrobonitetne politike o kojoj je dostavljena obavijest 10. listopada 2023. dodana je na popis mjera makrobonitetne politike za koje se preporučuje da se uzajamno primjenjuju u skladu s Preporukom ESRB/2015/2. Za mjeru makrobonitetne politike o kojoj je dostavljena obavijest 10. listopada 2023., preporučena je uzajamna primjena na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi, kako je zatražilo dansko Ministarstvo industrije, poduzetništva i financijskih poslova.
- (8) U Preporuci ESRB/2015/2, kako je izmijenjena Preporukom ESRB/2017/4 ⁽⁸⁾ preporučuje se da odgovarajuće tijelo koje aktivira mjeru makrobonitetne politike, prilikom podnošenja zahtjeva ESRB-u za uzajamnu primjenu mjera, predloži prag značajnosti ispod kojeg se izloženost pojedinačnog pružatelja financijskih usluga prema utvrđenom makrobonitetnom riziku, u državi u kojoj tijelo za primjenu mjera provodi mjere makrobonitetne politike, može smatrati da nije značajna. ESRB može preporučiti drugačiji prag ako to procijeni potrebnim.
- (9) Postupajući po zahtjevu Danske, koji je zaprimljen 7. lipnja 2024., za uzajamnu primjenu mjere od strane drugih država članica te kako bi se: (i) osiguralo da naknadna prilagodba danske makrobonitetne mjere bude uključena u takvu uzajamnu primjenu, te (ii) spriječilo ostvarenje negativnih prekograničnih učinaka u obliku curenja i regulatorne arbitraže, koji mogu nastati zbog provedbe mjera makrobonitetne politike koje će se primjenjivati u Danskoj; Opći odbor ESRB-a odlučio je: (a) da bi mjera o kojoj je dostavljena obavijest 10. listopada 2023. trebala biti i dalje uključena na popis mjera makrobonitetne politike za koju ESRB preporučuje uzajamnu primjenu na temelju Preporuke ESRB/2015/2; te (b) da bi opseg primjene mjere o kojoj je dostavljena obavijest 10. listopada 2023. trebalo prilagoditi kako bi se uskladio sa zahtjevom za uzajamnu primjenu, koji je ESRB zaprimio od

⁽⁶⁾ Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.).

⁽⁷⁾ Preporuka ESRB/2023/13 Europskog odbora za sistemske rizike od 8. prosinca 2023. o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C, C/2024/3114, 6.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3114/oj>).

⁽⁸⁾ Preporuka ESRB/2017/4 Europskog odbora za sistemske rizike od 20. listopada 2017. o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C 431, 15.12.2017., str. 1.).

danskog Ministarstva industrije, poduzetništva i financijskih poslova. Opći odbor ESRB-a također je odlučio ostati pri svojoj preporuci za najviši prag značajnosti za određenu instituciju od 200 milijuna EUR, kako bi se usmjerila primjena načela de minimis od strane država članica koje uzajamno primjenjuju mjeru. Odgovarajuća tijela koja uzajamno primjenjuju mjeru mogu izuzeti institucije od zahtjeva za zaštitni sloj za sistemski rizik, sve dok njihove relevantne izloženosti ne premašuju 200 milijuna EUR.

(10) Preporuku ESRB/2015/2 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIO JE OVU PREPORUKU:

IZMJENE

Preporuka ESRB/2015/2 mijenja se kako slijedi:

1. u odjeljku 1. potpreporuka C(1), mjera koja se odnosi na Dansku zamjenjuju se sljedećim:
„— stopa sektorskog zaštitnog sloja za sistemski rizik od 7 % na sve vrste izloženosti koje se nalaze u Danskoj prema nefinancijskim društvima koja se bave poslovanjem nekretninama i organizacijom izvedbe projekata za zgrade, utvrđenima u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti u Uniji (NACE) prema Uredbi (EZ) br. 1893/2006, osim što se dio svake izloženosti koji se nalazi u rasponu omjera vrijednosti kredita i založene nekretnine od 0 % do 15 % isključuje iz izloženosti na koje se primjenjuje sektorski zaštitni sloj za sistemski rizik.”;
2. Prilog se mijenja u skladu s Prilogom ovoj Preporuci.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni, 8. srpnja 2024.

Voditelj Tajništva ESRB-a,
u ime Općeg odbora ESRB-a,
Francesco MAZZAFERRO

PRILOG

Prilog Preporuci ESRB/2015/2 mijenja se kako slijedi:

1. mjera koja se odnosi na Dansku zamjenjuje se sljedećim:

„Stopa sektorskog zaštitnog sloja za sistemski rizik od 7 % na sve vrste izloženosti koje se nalaze u Danskoj prema nefinancijskim društvima koja se bave poslovanjem nekretninama i organizacijom izvedbe projekata za zgrade, utvrđenima u skladu sa statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti u Uniji prema Uredbi (EZ) br. 1893/2006, osim što se dio svake izloženosti koji se nalazi u rasponu omjera vrijednosti kredita i založene nekretnine od 0 % do 15 % isključuje iz izloženosti na koje se primjenjuje sektorski zaštitni sloj za sistemski rizik.”;

2. u odnosu na Dansku, odjeljak pod naslovom „I. Opis mjere” zamjenjuje se sljedećim:

„I. Opis mjere

1. Stopa sektorskog zaštitnog sloja za sistemski rizik od 7 % primjenjivat će se na sve domaće kreditne institucije.
2. Primjenjivat će se na sve vrste izloženosti koje se nalaze u Danskoj prema nefinancijskim društvima koja se bave poslovanjem nekretninama, osim udruga za socijalno stanovanje i stambenih zadruga, te organizacijom izvedbe projekata za zgrade. Relevantne gospodarske djelatnosti dužnika utvrđene su upućivanjem na statističku klasifikaciju gospodarskih djelatnosti u Uniji utvrđenu u Uredbi (EZ) br. 1893/2006 (*).
3. Dio svake izloženosti koji se nalazi u rasponu omjera vrijednosti kredita i založene nekretnine od 0 % do 15 % isključuje se iz izloženosti na koje se primjenjuje sektorski zaštitni sloj za sistemski rizik. Omjer vrijednosti kredita i založene nekretnine izračunava se dijeljenjem izloženosti s ukupnom trenutačnom (procijenjenom) tržišnom vrijednošću nekretnina koje su dane kao kolateral.
4. Mjera će se primjenjivati na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi.

(*) Utvrđivanje posebnih podskupina sektorskih izloženosti na koje će se primjenjivati sSyRB temelji se na smjernicama EBA-e o odgovarajućim podskupinama sektorskih izloženosti na koje nadležna ili imenovana tijela mogu primijeniti zaštitni sloj za sistemski rizik u skladu s člankom 133. stavkom 5. točkom (f) Direktive 2013/36/EU, (EBA-GL-2020-13), koje su dostupne na mrežnim stranicama EBA-e na www.eba.europa.eu.”;

3. u odnosu na Dansku, odjeljak pod naslovom „II. Uzajamna primjena” zamjenjuje se sljedećim:

„II. Uzajamna primjena

5. Odgovarajućim tijelima koja uzajamno primjenjuju mjere preporučuje se da uzajamno primjenjuju dansku mjeru na sve vrste izloženosti koje se nalaze u Danskoj prema nefinancijskim društvima koja se bave određenim gospodarskim djelatnostima, a koje se utvrđuju kako slijedi: ‚Poslovanje nekretninama’ prema oznaci NACE (*),L’, osim udruga za socijalno stanovanje i stambenih zadruga, te ‚Organizacija izvedbe projekata za zgrade’ (41.1.) prema oznaci NACE ‚F’. Od ovih izloženosti treba izuzeti dio svake izloženosti koji se nalazi u rasponu omjera vrijednosti kredita i založene nekretnine od 0 % do 15 %.
6. Na zahtjev danskog Ministarstva industrije, poduzetništva i financijskih poslova, odgovarajućim tijelima preporučuje se da uzajamno primjenjuju dansku mjeru, primjenjujući je na pojedinačnoj i konsolidiranoj osnovi.

7. Ako ista mjera makrobonitetne politike nije raspoloživa u njihovoj državi, odgovarajućim tijelima preporučuje se primijeniti, nakon savjetovanja s ESRB-om, mjeru makrobonitetne politike raspoloživu u njihovoj državi koja ima učinak koji je istovjetan mjeri preporučenoj za uzajamnu primjenu, uključujući donošenje nadzornih mjera i nadzornih ovlasti utvrđenih u glavi VII. poglavlju 2. odjeljku IV. Direktive 2013/36/EU.
8. Državama članicama preporučuje se da uzajamno primjenjuju ovu mjeru u roku od tri mjeseca od objave ove preporuke u *Službenom listu Europske unije*.

(*) NACE Revision 2, Statistička klasifikacija ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici, Uredba (EZ) br. 1893/2006.”;

4. u odnosu na Dansku, odjeljak pod naslovom „III. Prag značajnosti” zamjenjuje se sljedećim:

„III. Prag značajnosti

9. Mjera se dopunjuje pragom značajnosti za određenu instituciju na temelju izloženosti koje se nalaze u Danskoj radi usmjeravanja moguće primjene načela de minimis od strane odgovarajućih tijela koja uzajamno primjenjuju mjeru. Kreditne institucije mogu biti izuzete od zahtjeva za sektorski zaštitni sloj za sistemski rizik sve dok njihove relevantne sektorske izloženosti ne premašuju 200 milijuna EUR, što je približno 0,3 % ukupnih izloženosti prema društvima koja se bave nekretninama u Danskoj.
10. U skladu s odjeljkom 2.2.1. Preporuke ESRB/2015/2, prag značajnosti od 200 milijuna EUR najviša je preporučena razina praga. Odgovarajuća tijela mogu stoga, umjesto primjene preporučenog praga, odrediti niži prag za svoju državu, prema potrebi, ili uzajamno primijeniti mjeru bez praga značajnosti. Pri određivanju praga značajnosti odgovarajuća tijela trebala bi razmotriti izloženost pojedinačnog pružatelja financijskih usluga utvrđenom makrobonitetnom riziku u Danskoj i procijeniti može li se ona smatrati neznačajnom.
11. Ako nema kreditnih institucija koje imaju odobrenje za rad u državi članici koje imaju značajne izloženosti u Danskoj, odgovarajuća tijela predmetnih država članica mogu, u skladu s odjeljkom 2.2.1. Preporuke ESRB/2015/2, odlučiti da neće uzajamno primjenjivati danske mjere. U tom slučaju odgovarajuća tijela trebala bi pratiti značajnost izloženosti te im se preporučuje da uzajamno primjenjuju danske mjere kada kreditna institucija prijeđe odgovarajući prag značajnosti.”.